ความอยู่ดีมีสุขของประชาชนในยุคไทยแลนด์ 4.0 กรณีศึกษา : ตำบลย่านยาว อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี

WELL- BEING OF THE PEOPLE IN THE THAILAND 4.0 CASE STUDY: YAN YAO SUB - DISTRICT, SAM CHUK DISTRICT, SUPANBURI PROVINCE

พรทิพย์ ช่วยเพล, ฐกร อ่วมสถิตย์* และสุภาวดี เผือกฟัก
Phornthip Chuayphen, Takorn Uamsathit and Supawadee Phuakfak
คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ
Faculty of Liberal Arts, Rajamangala University of Technology Suvarnabhumi
*Corresponding Author E-mail: Thapakonuamsathit@gmail.com
Received May 16, 2025; **Revised** September 3, 2025; **Accepted** November 28, 2025

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับความอยู่ดีมีสุขของประชาชนในยุคไทยแลนด์ 4.0 กรณีศึกษา : ตำบลย่านยาว อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี และ 2) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความอยู่ดีมีสุขของประชาชนในยุคไทยแลนด์ 4.0 กรณีศึกษา: ตำบลย่านยาว อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปและอาศัยอยู่ในตำบลย่านยาว อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการถดถอยเชิงเส้นแบบพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า

1. ประชาชนในตำบลย่านยาว อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี มีระดับความอยู่ดีมีสุขในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.86, S.D. = 0.511)

2. ปัจจัยที่มีผลต่อความอยู่ดีมีสุขของประชาชนในยุคไทยแลนด์ 4.0 กรณีศึกษา : ตำบลย่านยาว อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า มี 2 ปัจจัยที่อิทธิพลต่อความอยู่ดีมีสุข ได้แก่ 1) ปัจจัยคุณลักษณะทางประชากร ประกอบด้วย ระดับการศึกษาและภาวะหนี้สิน มีอิทธิพลต่อระดับความอยู่ดีมีสุขอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ2) ปัจจัยเกี่ยวกับความสุข ได้แก่ ระดับความทุกข์และระดับความพึงพอใจในชีวิต มีอิทธิพลต่อระดับความอยู่ดีมีสุขอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้สามารถนำข้อมูลการวิจัยนี้มาใช้เป็นแนวทางหรือกำหนดนโยบายในการดำเนินงาน เพื่อพัฒนาความอยู่ดีมีสุขให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในพื้นที่ต่อไป

คำสำคัญ: ความอยู่ดีมีสุข, ประชาชน, ยุคไทยแลนด์ 4.0, จังหวัดสุพรรณบุรี

Abstract

This study aimed to examine 1) The level of well-being of people in Thailand 4.0, case study of Yan Yao Subdistrict, Sam Chuk District, Suphan Buri Province and 2) The factors affecting the well-being of people in Thailand 4.0, with a case study of

Yan Yao Subdistrict, Sam Chuk District, Suphan Buri Province. This research employed a quantitative approach. The sample consisted of 400 residents aged 18 years and above who lived in Yan Yao Subdistrict, Sam Chuk District, Suphan Buri Province. The research instrument was a questionnaire, and data were analyzed using mean, standard deviation (S.D.), and multiple regression analysis (MRA).

The research findings revealed that:

1. The overall well-being of people in Yan Yao Subdistrict, Sam Chuk District, Suphan Buri Province was at a high level. ($\bar{X}$ = 3.86, S.D. = 0.511)

2. The factors influencing the well-being of people in Thailand 4.0, Case study: Yan Yao Subdistrict, Sam Chuk District, Suphan Buri Province were found to comprise two significant dimensions: 1) Demographic characteristics, including education level and debt status, which had a statistically significant influence on the level of well-being at the 0.05 significance level; and 2) Happiness-related factors, including the level of suffering and the level of life satisfaction, which also had a statistically significant influence on the level of well-being at the 0.05 significance level. The results of this research can be utilized as a guideline or policy framework for implementing measures to enhance well-being in ways that are appropriate to and aligned with the needs of people in the local community.

Keywords: Well–Being, People, Thailand 4.0, Suphan Buri Province

บทนำ

ในยุคไทยแลนด์ 4.0 (Thailand 4.0) ประเทศไทยกำลังเผชิญความท้าทายในการยกระดับเศรษฐกิจและสังคม เพื่อก้าวพ้น “กับดักรายได้ปานกลาง” ลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม และสร้างความอยู่ดีมีสุขให้แก่ประชาชนอย่างยั่งยืน ทั้งนี้ แนวทางการพัฒนาประเทศได้ถูกกำหนดไว้ในแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561–2577) ซึ่งมุ่งสู่การเป็น “ประเทศที่พัฒนาแล้ว มีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” โดยมีเป้าหมายสูงสุดคือ “ความสุขและคุณภาพชีวิตของประชาชน” (องค์การเพื่อความร่วมมือและการพัฒนาทางเศรษฐกิจ, 2568 และองค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ, 2567)

แนวคิดเรื่อง “ความอยู่ดีมีสุข” (Well-being) ไม่เพียงหมายถึงการมีสุขภาพที่ดี รายได้เพียงพอและครอบครัวอบอุ่น แต่ยังครอบคลุมถึงสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ และการได้รับการบริหารจัดการจากรัฐอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งถือเป็นตัวชี้วัดคุณภาพชีวิตที่ได้รับการยอมรับและใช้กันอย่างแพร่หลายในระดับสากล (องค์การเพื่อความร่วมมือและการพัฒนาทางเศรษฐกิจ, 2568 และองค์กรสหประชาชาติ, 2566)

ข้อมูลจากรายงานดัชนีความอยู่เย็นเป็นสุขในสังคมไทย (Green and Happiness Index: GHI) สะท้อนว่า ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560–2565) คะแนนเฉลี่ย GHI เพิ่มขึ้นเป็น 73.77 คะแนน สูงกว่าค่าเฉลี่ยในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ฉบับที่ 10 และ 11 (67.17 และ 68.43 ตามลำดับ) อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละปี พบว่า คะแนน GHI มีความผันผวน โดยปี 2562 อยู่ที่ 75.31 คะแนน แต่ลดลงเหลือ 69.81 คะแนน ในปี 2563 ซึ่งเป็นผลจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 หลังจากนั้น เมื่อสถานการณ์คลี่คลาย ความสุขของประชาชนกลับมาเพิ่มขึ้นจนสูงกว่าก่อนเกิดการระบาด (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2567) แนวโน้มนี้สอดคล้องกับรายงานดัชนีความก้าวหน้าของคน (Human Achievement Index: HAI) ประจำปี 2565 ซึ่งใช้ติดตามประเมินผลลัพธ์ของการพัฒนาคนในระดับประเทศ ภูมิภาค และจังหวัด ด้านความอยู่ดีมีสุข (Well- Being) ที่เกิดขึ้นกับตัวบุคคล โดยพบว่า ดัชนีความก้าวหน้าของคน (HAI) ปรับเพิ่มจาก 0.6376 (ปี 2564) เป็น 0.6445 (ปี 2565) หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.07 โดยเฉพาะในด้านชีวิตการทำงาน การมีส่วนร่วม เศรษฐกิจ คมนาคม และการศึกษา (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2566)

ดังนั้นการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในระดับชุมชน โดยเฉพาะพื้นที่ชนบทหรือเมืองรอง จึงเป็นประเด็นสำคัญที่ไม่ควรมองข้าม เพราะชุมชนที่เข้มแข็งจะส่งผลต่อเสถียรภาพของประเทศ หากประชาชนมีสุขภาพดี มีรายได้มั่นคง และอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม พร้อมทั้งได้รับการสนับสนุนจากรัฐ ก็จะสามารถพึ่งพาตนเองและมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมได้อย่างยั่งยืน (ชนัญชิตา อรุณแข และณัฐพัชร์ อภิวัฒน์ไพศาล, 2565)

จากเหตุผลดังกล่าว คณะผู้วิจัยจึงให้ความสนใจศึกษาความอยู่ดีมีสุขของประชาชนในยุคไทยแลนด์ 4.0 โดยเลือกพื้นที่ตำบลย่านยาว อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี เป็นกรณีศึกษา เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของประชาชน และใช้ผลการศึกษาเป็นแนวทางเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนาท้องถิ่นให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความอยู่ดีมีสุขของประชาชนในยุคไทยแลนด์ 4.0 กรณีศึกษา: ตำบลย่านยาว อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความอยู่ดีมีสุขของประชาชนในยุคไทยแลนด์ 4.0 กรณีศึกษา: ตำบลย่านยาว อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความอยู่ดีมีสุข

คณะผู้วิจัยศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ครอบคลุมในประเด็นและเนื้อหาที่สำคัญสำหรับการพัฒนากรอบความคิดในการวิจัย ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ความหมายของการอยู่ดีมีสุข

ความพึงพอใจในชีวิตของประชาชน ซึ่งจะประกอบด้วย 7 ด้าน ได้แก่ ด้านสุขภาพอนามัย ด้านความรู้และการศึกษา ด้านชีวิตการทำงาน ด้านรายได้และการกระจายรายได้ ด้านชีวิตครอบครัว ด้านสภาพแวดล้อม และด้านการบริหารจัดการที่ดีของรัฐ

ดัชนีการวัดความอยู่ดีมีสุขของไทย

สำนักงานปฏิรูประบบสุขภาพ (สปรส.) (2548) ได้สร้างดัชนีวัดความอยู่ดีมีสุข เพื่อใช้วัดการดำรงชีวิตของคนไทยให้ครอบคลุมทุกมิติ โดยกำหนดตัวชี้วัดที่สำคัญไว้ 7 ด้าน ดังนี้

ด้านสุขภาพอนามัย ภาวะที่ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บอันเกิดจากการสร้างสุขภาวะที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสติปัญญา รวมถึงการมีภาวะโภชนาการที่ดี การรู้จักป้องกันดูแลสุขภาพที่ดีของตนเองและสามารถเข้าถึงบริการสาธารณสุขซึ่งจะทำให้คนมีอายุยืนยาว สามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างปกติสุขและสร้างสรรค์ประโยชน์แก่ตนเอง ครอบครัวและสังคม

ด้านความรู้ เป็นปัจจัยสำคัญ เพราะความรู้ช่วยเสริมสร้างศักยภาพของคนให้มีทักษะความสามารถในการปรับตัวได้อย่างรู้เท่าทันในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การที่คนเราจะมีความรู้ได้นั้น จะต้องได้รับการศึกษา การศึกษาจึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างโอกาสและพัฒนาสติปัญญาและกระบวนการเรียนรู้ของคนและใช้ประสบการณ์ ศักยภาพและทักษะของตนให้เป็นประโยชน์ในการปฏิบัติภารกิจในสังคมได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ

ด้านชีวิตการทำงาน การทำงานจะเป็นที่มาของรายได้และอำนาจซื้อ ซึ่งนำไปสู่การสร้างความสำเร็จและคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น การมีงานทำที่ดี มีความมั่นคงและปลอดภัยในการทำงาน มีรายได้อย่างต่อเนื่อง ย่อมส่งผลให้คนเราสามารถดูแลความเป็นอยู่ของตนเองและครอบครัวให้อยู่ดีมีสุขได้ และยังประโยชน์ต่อเศรษฐกิจและสังคมโดยรวม

ด้านรายได้และการกระจายรายได้ การมีรายได้จะช่วยเสริมสร้างการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่เอื้อประโยชน์ต่อประชาชนให้มีฐานะความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น มีอำนาจในการซื้อเพียงพอต่อการดำรงชีวิตที่ได้มาตรฐานและหลุดพ้นจากปัญหาความยากจนและมีการกระจายรายได้ในกลุ่มต่าง ๆ ในสังคมอย่างเท่าเทียมกัน

ด้านสภาพแวดล้อม สภาพแวดล้อมที่ดีย่อมส่งผลต่อสุขภาพร่างกายและจิตใจที่ดีเอื้อต่อการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตในสังคม การมีสภาพแวดล้อมที่ดีหมายความถึงการมีที่อยู่อาศัยที่มั่นคงการได้รับบริการสาธารณูปโภคที่พอเพียงและมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

ด้านชีวิตครอบครัว ครอบครัวเป็นสถาบันพื้นฐานทางสังคมที่มีความสำคัญยิ่งต่อคนในการดำรงชีวิต ครอบครัวอยู่ดีมีสุขคือ ครอบครัวที่มีความรัก ความอบอุ่น รู้บทบาทหน้าที่ของครอบครัว มีความสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน ลดปัจจัยเสี่ยงของครอบครัว สามารถพึ่งตนเองได้และมีการเกื้อกูลสังคมอย่างมีคุณธรรม

ด้านการบริหารจัดการที่ดีของรัฐ ความอยู่ดีมีสุขของประชาชนส่วนหนึ่งจะขึ้นอยู่กับการบริหารจัดการที่ดีของภาครัฐ มีการดูแลคนในสังคมให้มีสิทธิและเสรีภาพในการดำรงชีวิตมีส่วนร่วมในการพัฒนาและตรวจสอบภาครัฐ ได้รับการปฏิบัติที่เท่าเทียมกันตามกฎหมายและรัฐกับประชาชนมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน

ซึ่งเป็นกรอบการวัดที่สะท้อนคุณภาพชีวิตอย่างครอบคลุม ทั้งในมิติส่วนบุคคล ครอบครัว และสังคม

แนวคิดสากลเกี่ยวกับการวัดความอยู่ดีมีสุข

ในระดับสากล มีการพัฒนาดัชนีและกรอบวัดความอยู่ดีมีสุขที่สำคัญ ได้แก่

1. OECD Well-being Framework โดยกำหนดความอยู่ดีมีสุขใน 2 มิติหลัก คือ 1) Current Well-being ครอบคลุมรายได้ สุขภาพ การศึกษา ความสัมพันธ์ทางสังคม ความปลอดภัย และ

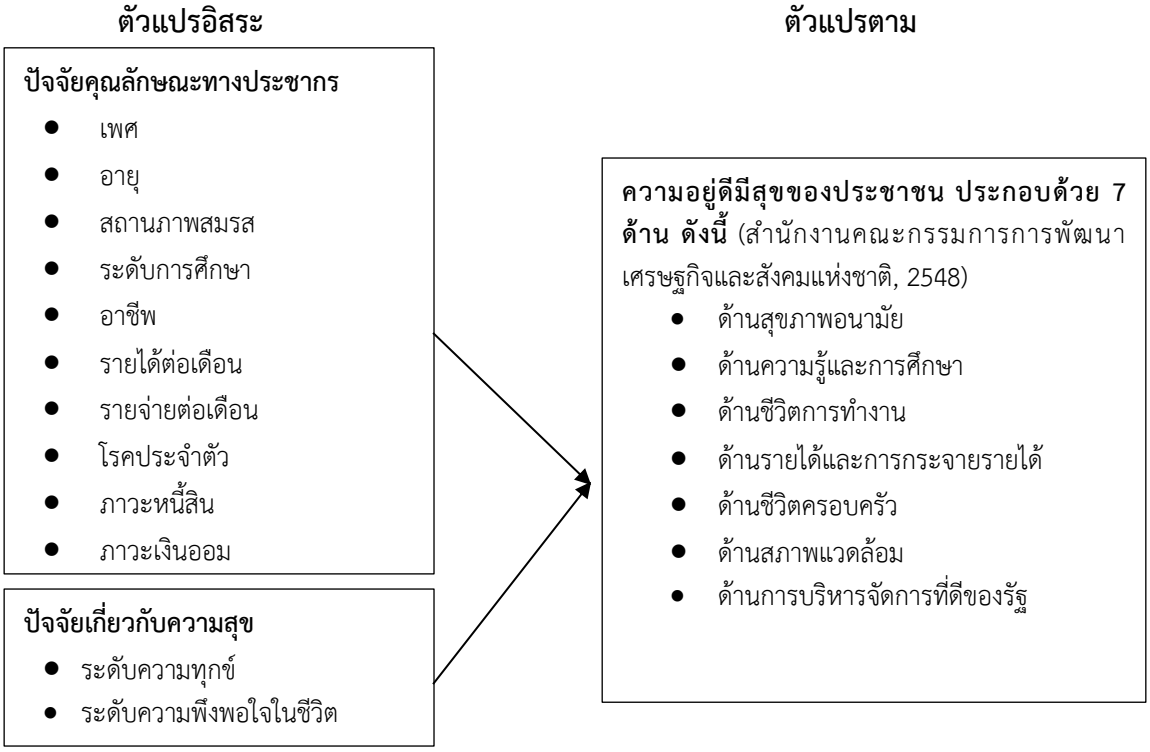
การมีส่วนร่วมทางการเมือง และ 2) Resources for Future Well-being ได้แก่ ทุนเศรษฐกิจ มนุษย์ สังคม และสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นปัจจัยกำหนดคุณภาพชีวิตในอนาคต (OECD, 2023)

2. Human Development Index (HDI) จัดทำโดยโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UNDP) วัดการพัฒนามนุษย์ 3 มิติ คือ สุขภาพ (อายุคาดเฉลี่ย) การศึกษา และรายได้ (UNDP, 2022)

3. World Happiness Report: วัดความสุขจากปัจจัย เช่น GDP ต่อหัว การสนับสนุนทางสังคม สุขภาพ เสรีภาพในการเลือก ความเอื้อเฟื้อ และการรับรู้คอร์รัปชัน (United Nations, 2023)

กรอบแนวคิดการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง ความอยู่ดีมีสุขของประชาชนในยุคไทยแลนด์ 4.0 กรณีศึกษา : ตำบลย่านยาว อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ คณะผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยตามแนวคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยรายละเอียดดังนี้

แผนภาพที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยมุ่งอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างความอยู่ดีมีสุขของประชาชนในยุคไทยแลนด์ 4.0 สำหรับรายละเอียดของวิธีดำเนินการวิจัย มีดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้การศึกษาวิจัยครั้งนี้คือ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปและอาศัยอยู่ในตำบลย่านยาว อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวนทั้งสิ้น 4,440 คน (สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง,

2566) คณะผู้วิจัยคำนวณขนาดตัวอย่างจากสูตร Taro Yamane (อ้างถึงใน ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2552) ซึ่งได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 367 คน และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) ดังนั้นการวิจัยนี้จึงใช้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 400 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือหลักที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม สร้างขึ้นจากกรอบแนวความคิดที่ได้จากทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยให้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง ซึ่งประกอบด้วยข้อคำถาม 3 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 ข้อมูลคุณลักษณะทางประชากร ประกอบด้วยข้อคำถาม 10 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check List)

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความสุข ประกอบด้วยข้อคำถาม 2 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบตรงตามความเป็นจริงหรือความรู้สึกในช่วงเวลานั้น มี 11 ระดับ คือ ตั้งแต่ 0 – 10 โดย 0 หมายถึง ไม่มีความทุกข์ และ 10 หมายถึง มีทุกข์ทรมานแสนสาหัส ส่วนระดับความพึงพอใจในชีวิต โดย 0 หมายถึง ไม่มีความพึงพอใจในชีวิต และ 10 หมายถึง มีความพึงพอใจในชีวิตมากที่สุด

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับความอยู่ดีมีสุขของประชาชน ประกอบด้วยข้อคำถาม 44 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นมาตรวัดแบบการประมาณค่า (Rating Scale) และมีการให้คะแนนระดับความอยู่ดีมีสุขด้วยวิธีของลิเคิร์ท (Likert’s Scale) 5 ระดับ ได้แก่ น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก และมากที่สุด

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

คณะผู้วิจัยทำการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือโดยวิธีการทดสอบความแม่นตรงตามเนื้อหา (Content Validity) และการทดสอบความเชื่อถือได้ (Reliability) ซึ่ง 2 วิธี มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

การทดสอบความแม่นตรงตามเนื้อหา (Content Validity) การวิจัยนี้ ทดสอบความแม่นตรงตามเนื้อหาของข้อคำถามและมาตรวัดแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยคณะผู้วิจัยได้กำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการ (Operational Definition) ภายใต้ความหมายเชิงทฤษฎีของแต่ละตัวแปรที่ศึกษา หลังจากนั้นจึงให้ผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณา จำนวน 3 ท่าน ดำเนินการตรวจแก้ไขโดยใช้แบบการตรวจสอบความพ้องของผู้เชี่ยวชาญ (Index of Item-Objective Congruence : IOC) ซึ่งค่าดัชนี IOC จะมีค่าอยู่ระหว่าง -1 ถึง 1 โดยข้อคำถามที่ดีควรมีค่า IOC ใกล้ 1 ส่วน ข้อคำถามที่มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.05 ควรการปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปเก็บข้อมูล ดังนั้นแบบสอบถามฉบับนี้ จึงมีข้อคำถามและข้อความที่มีค่าดัชนี IOC มากกว่า 0.05 ทุกข้อคำถาม

การทดสอบความเชื่อถือได้ (Reliability) คณะผู้วิจัยใช้วิธีการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach’s Alpha Coefficient) ในกลุ่มตัวอย่างประชาชนทดลองคือ ประชาชนจากตำบลวังยาง อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจริงในการศึกษา (Try - Out) จำนวน 30 คน เพื่อนำมาพิจารณาความสอดคล้องภายในของมาตรวัดที่ประกอบด้วยข้อความที่สอดคล้องกัน ในประเด็นที่ใช้วัด หลังจากนั้นนำข้อมูลมาพิจารณาตรวจสอบว่าข้อคำถามใดในมาตรวัดจะคงอยู่หรือตัดออกไป ซึ่งแบบวัดนี้มีสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.87

การพิทักษ์สิทธิ์ผู้ให้ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผ่านการพิจารณาและอนุมัติจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิเลขที่โครงการ IRB-RUS-2567-045 ซึ่งคณะผู้วิจัยจะขอ

ความยินยอมจากกลุ่มตัวอย่างโดยตรงผ่านการลงนามเข้าร่วมโครงการวิจัยดังกล่าว ข้อมูลจะถูกปกปิดและเก็บรักษาไว้เป็นความลับ การนำเสนอผลการศึกษาในภาพรวม

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

คณะผู้วิจัยจะเลือกใช้โปรแกรมสำเร็จรูปที่เหมาะสมกับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ซึ่งจะวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล 2 ส่วนสำคัญ ดังนี้

1) วิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติเชิงพรรณนา ซึ่งจะประกอบด้วย การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่ออธิบายคุณลักษณะทางประชากร ความสุข และความอยู่ดีมีสุขของประชาชน

2) การวิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติเชิงอนุมาน จะใช้วิธีการถดถอยเชิงเส้นแบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis : MRA) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อความอยู่ดีมีสุขของประชาชนในยุคไทยแลนด์ 4.0 กรณีศึกษา : ตำบลย่านยาว อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนในตำบลย่านยาว อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี มีระดับความอยู่ดีมีสุขในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.86, S.D. = 0.511)

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความอยู่ดีมีสุขของประชาชนในยุคไทยแลนด์4.0 กรณีศึกษา: ตำบลย่านยาว อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี ภาพรวม

(n = 400)

ความอยู่ดีมีสุขของประชาชนในยุคไทยแลนด์ 4.0	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
1. ด้านสุขภาพอนามัย	3.86	0.578	มาก
2. ด้านความรู้และการศึกษา	3.77	0.631	มาก
3. ด้านชีวิตการทำงาน	3.79	0.672	มาก
4. ด้านรายได้และการกระจายรายได้	3.61	0.712	มาก
5. ด้านชีวิตครอบครัว	4.14	0.639	มาก
6. ด้านสภาพแวดล้อม	3.87	0.615	มาก
7. ด้านการบริหารจัดการที่ดีของภาครัฐ	3.64	0.701	มาก
ภาพรวม	**3.86**	**0.511**	**มาก**

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับความอยู่ดีมีสุขของประชาชนในยุคไทยแลนด์ 4.0 กรณีศึกษา: ตำบลย่านยาว อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.86, S.D.= 0.511) เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน ยังพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับความอยู่ดีมีสุขในด้านชีวิตครอบครัวมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.14, S.D.= 0.639) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านรายได้และการกระจายรายได้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.61, S.D.= 0.712)

วัตถุประสงค์ที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า มี 2 ปัจจัยที่อิทธิพลต่อความอยู่ดีมีสุข ได้แก่ 1) ปัจจัยคุณลักษณะทางประชากร ประกอบด้วย ระดับการศึกษาและภาวะหนี้สิน มีอิทธิพลต่อระดับความอยู่ดี

มีสุขอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ2) ปัจจัยเกี่ยวกับความสุข ได้แก่ ระดับความทุกข์และระดับความพึงพอใจในชีวิต มีอิทธิพลต่อระดับความอยู่ดีมีสุขอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 2 แสดงผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อระดับความอยู่ดีมีสุขของประชาชนในยุคไทยแลนด์ 4.0 กรณีศึกษา: ตำบลย่านยาว อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี

(n = 400)

ตัวแปร	Un Standardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	Collinearity Statistics	
	B	Std. Error	Beta (β)			Tolerance	VIF
ค่าคงที่	4.067	0.315		12.928	0.000		
ปัจจัยคุณลักษณะทางประชากร							
เพศ (กลุ่มอ้างอิง : ชาย)							
หญิง	-0.013	0.052	-0.012	-0.244	0.808	0.862	1.161
อายุ	0.001	0.003	0.029	0.371	0.711	0.364	2.745
สถานภาพ (กลุ่มอ้างอิง : สมรส)							
โสด	0.014	0.075	0.014	0.193	0.847	0.418	2.391
ระดับการศึกษา (กลุ่มอ้างอิง : ไม่มีการศึกษา)							
มีการศึกษา	0.290	0.138	0.104	2.097	0.037	0.890	1.124
อาชีพ (กลุ่มอ้างอิง :ไม่ได้ประกอบอาชีพ)							
ประกอบอาชีพ	0.027	0.154	0.009	0.179	0.858	0.905	1.105
รายได้ต่อเดือน (กลุ่มอ้างอิง : ไม่มีรายได้ต่อเดือน)							
มีรายได้ต่อเดือน	-0.091	0.097	-0.053	-0.943	0.346	0.699	1.431
รายจ่ายต่อเดือน(กลุ่มอ้างอิง : มีรายจ่ายต่อเดือน)							
ไม่มีรายจ่ายต่อเดือน	0.131	0.163	0.040	0.803	0.422	0.889	1.124
โรคประจำตัว (กลุ่มอ้างอิง : โรคประจำตัว)							
ไม่มีโรคประจำตัว	0.077	0.068	0.058	1.131	0.259	0.834	1.200
ภาวะหนี้สิน (กลุ่มอ้างอิง : มีภาวะหนี้สิน)							
ไม่มีภาวะหนี้สิน	0.147	0.052	0.143	2.848	0.005	0.870	1.149
ภาวะเงินออม (กลุ่มอ้างอิง : ไม่มีเงินออม)							
มีเงินออม	-0.061	0.054	-0.056	-1.133	0.258	0.915	1.093
ปัจจัยเกี่ยวกับความสุข							
ระดับความทุกข์	-0.048	0.010	-0.229	-4.712	0.000	0.934	1.071
ระดับความพึงพอใจในชีวิต	0.047	0.013	0.182	3.686	0.000	0.907	1.103
R = 0.384, R^2 = 0.148, Adjusted R^2 = 0.121, SE_{est} = 0.479, F = 5.592* **							

จากตารางที่ 2 พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อระดับความอยู่ดีมีสุขของประชาชนในยุคไทยแลนด์ 4.0 กรณีศึกษา : ตำบลย่านยาว อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (R) เท่ากับ 0.384 ซึ่งสามารถอธิบายความแปรปรวนของระดับความอยู่ดีมีสุข ได้ร้อยละ14.8 (R^2 = 0.148) เมื่อพิจารณาปัจจัยคุณลักษณะทางประชากรที่มีผลต่อระดับความอยู่ดีมีสุขของประชาชนในยุคไทยแลนด์ 4.0 กรณีศึกษา : ตำบลย่านยาว อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ มี 2 ตัวแปรจาก 10 ตัวแปร ได้แก่ ระดับการศึกษาและภาวะหนี้สิน มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (R) เท่ากับ 0.104 และ 0.143 สามารถแปลผลได้เมื่อกำหนดตัวแปรอื่น ๆ ให้คงที่ กล่าวคือ ประชาชนในตำบลย่านยาว อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรีที่มีการศึกษาจะมีระดับความอยู่ดีมีสุขมากกว่าประชาชนที่ไม่มีการศึกษา 0.104 คะแนน และประชาชนในตำบลย่านยาว อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรีที่ไม่มีภาวะหนี้สินจะมีระดับความอยู่ดีมีสุขมากกว่าประชาชนที่มีภาวะหนี้สิน 0.143 คะแนน

สำหรับปัจจัยเกี่ยวกับความสุขที่มีผลต่อระดับความอยู่ดีมีสุขของประชาชนในยุคไทยแลนด์ 4.0 กรณีศึกษา : ตำบลย่านยาว อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ มี 2 ตัวแปรจาก 2 ได้แก่ ระดับความทุกข์และระดับความพึงพอใจในชีวิต ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (R) เท่ากับ -0.229 และ 0.182 สามารถแปลผลได้เมื่อกำหนดตัวแปรอื่น ๆ ให้คงที่ กล่าวคือ ประชาชนในตำบลย่านยาว อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรีที่มีระดับความทุกข์เพิ่มขึ้น 1 คะแนนจะมีระดับความอยู่ดีมีสุขลดลง0.229 คะแนน ส่วนประชาชนในตำบลย่านยาว อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรีที่มีระดับความพึงพอใจในชีวิตเพิ่มขึ้น 1 คะแนนจะมีระดับความอยู่ดีมีสุขเพิ่มขึ้น 0.182 คะแนน

อภิปรายผล

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า ประชาชนในตำบลย่านยาว อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี มีระดับความอยู่ดีมีสุขในภาพรวมทั้ง 7 ด้าน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.86, S.D. = 0.511) ทั้งนี้ด้านที่มีระดับสูงกว่าด้านอื่นๆ คือ ด้านชีวิตครอบครัว ซึ่งมีระดับความอยู่ดีมีสุขอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.14, S.D. = 0.639) และด้านที่มีระดับต่ำกว่าด้านอื่นๆ คือ ด้านรายได้และการกระจายรายได้ ซึ่งมีระดับความอยู่ดีมีสุขอยู่ในระดับมากเช่นกัน ($\bar{X}$ = 3.61, S.D. = 0.712) ทั้งนี้กล่าวได้ว่า ประชาชนในตำบลย่านยาว อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี มีระดับความอยู่ดีมีสุขด้านชีวิตครอบครัวอยู่ในระดับมาก เพราะประชาชนมีความรู้สึกมั่นคงปลอดภัยเมื่ออยู่ในครอบครัว และสมาชิกในครอบครัวมีความรักและผูกพันซึ่งกันและกัน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของปัญจพร เริงสนาม (2566) ที่พบว่า ระดับความอยู่มีสุขของประชากรจังหวัดเชียงใหม่ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านครอบครัว มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ส่วนด้านสุขภาพ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด กล่าวคือ ประชากรในจังหวัดเชียงใหม่ มีความอยู่ดีมีสุขในด้านครอบครัวในระดับมาก เพราะสมาชิกในครอบครัวรู้จักบทบาทและหน้าที่ของตนและทำตามบทบาทและหน้าที่ของตนอย่างเสมอต้นเสมอปลาย

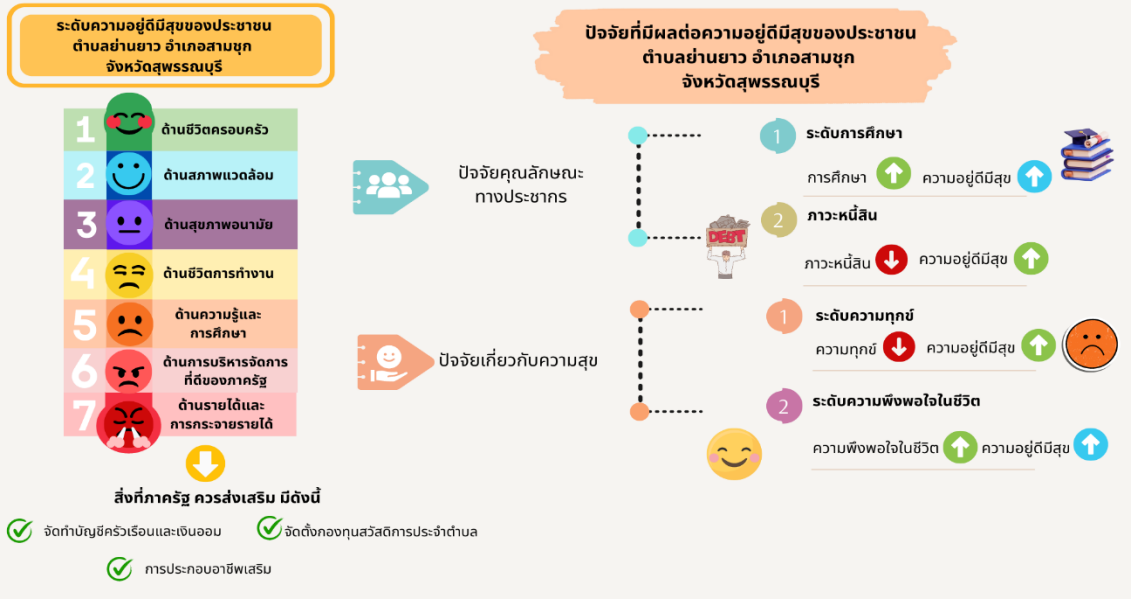
ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า มี 2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความอยู่ดีมีสุข ได้แก่ 1) ปัจจัยคุณลักษณะทางประชากรที่มีผลต่อระดับความอยู่ดีมีสุขของประชาชนในยุคไทยแลนด์ 4.0 กรณีศึกษา : ตำบลย่านยาว อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า ระดับการศึกษาและภาวะหนี้สินมีอิทธิพลต่อระดับความอยู่ดีมีสุขอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งระดับการศึกษามีผลเชิงบวกกับระดับความอยู่ดีมีสุข กล่าวคือ การที่ประชาชนได้รับการศึกษานั้น จะช่วยสร้างโอกาสในชีวิตและการทำงาน

รวมทั้งพัฒนาสติปัญญาส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ทำให้คนคิดเป็น ทำเป็นพึ่งพาตนเองได้ โดยใช้ศักยภาพและสมรรถนะของตนให้เกิดประโยชน์ สามารถเรียนรู้ปรับตัวได้อย่างรู้เท่าทัน การศึกษาจึงเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการยกระดับความอยู่ดีมีสุขของคนไทย ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของชนัญชิตา อรุณแข และณัฐพัชร์ อภิวัฒน์ไพศาล (2565) พบว่า ระดับการศึกษาเป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความอยู่ดีมีสุขอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และยังกล่าวไว้ว่า สำหรับประชาชนจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับระดับการศึกษาให้มากขึ้น เนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่จบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา จึงควรศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น เพื่อสร้างโอกาสให้กับตนเองในอนาคต ในทางกลับกันการศึกษาของภาสินี เจริญศักดิ์ (2558) พบว่า ระดับการศึกษาไม่มีผลต่อระดับความอยู่ดีมีสุขเชิงภาวะวิสัยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลทากาศเหนือ เนื่องจากข้อมูลอัตราเฉลี่ยระดับการศึกษาของประชาชนในพื้นที่อยู่ในระดับต่ำ ชี้ให้เห็นว่าประชาชนในเขตเทศบาลตำบลทากาศเหนือไม่ได้ให้ความสำคัญกับการศึกษาเท่าที่ควร เนื่องจากส่วนใหญ่เป็นกลุ่มผู้สูงอายุและกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอะญอมองว่าการศึกษาไม่ใช่เป้าหมายในชีวิต แต่เป็นเรื่องที่รองจากการทำมาหากิน ส่วนภาวะหนี้สินมีผลเชิงบวกกับระดับความอยู่ดีมีสุข กล่าวคือ การไม่เป็นหนี้ของประชาชนจะส่งผลให้ประชาชนมีความอยู่ดีมีสุข ในทางกลับกันถ้าประชาชนเป็นหนี้สินจะส่งผลกระทบต่อความสุขและความอยู่ดีมีสุขของประชาชน ยิ่งประชาชนมีภาวะหนี้สินสูงเท่าใดก็ย่อมส่งผลให้ความสุขลดลงไปด้วย แต่ถ้าเป็นหนี้แล้วสามารถชำระหนี้ได้และไม่เป็นภาระก็สามารถส่งผลให้มีความสุขได้เช่นกัน ดังนั้นภาวะหนี้สินที่เป็นปัจจัยสำคัญในการทำให้ประชาชนมีความอยู่ดีมีสุขมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของอังคณา ธนานุภาพพันธุ์ และชุดาพร สอนภักดี (2565) ที่พบว่า พนักงานที่ไม่มีภาวะหนี้สินมีความอยู่ดีมีสุขมากกว่าพนักงานที่มีภาวะหนี้สิน ชี้ให้เห็นว่าปัจจัยหนึ่งที่ทำให้พนักงานมีความอยู่ดีมีสุขในการทำงานมากขึ้น ก็คือ ปัจจัยภาวะหนี้สินของพนักงาน ยิ่งเป็นหนี้มากเท่าใดก็ย่อมส่งผลให้ความสุขลดลงไปด้วย และ 2) ปัจจัยเกี่ยวกับความสุขที่มีผลต่อระดับความอยู่ดีมีสุขของประชาชนในยุคไทยแลนด์ 4.0 กรณีศึกษา : ตำบลย่านยาว อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า ระดับความทุกข์และระดับความพึงพอใจในชีวิต มีอิทธิพลต่อระดับความอยู่ดีมีสุขอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งระดับความทุกข์มีผลเชิงลบกับระดับความอยู่ดีมีสุข กล่าวคือ ประชาชนในตำบลย่านยาว อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรีที่มีระดับความทุกข์เพิ่มขึ้น ย่อมส่งผลให้ระดับความอยู่ดีมีสุขลดลงตามมา เพราะว่าการที่ประชาชนมีความทุกข์ ส่วนใหญ่มีสาเหตุมาจากการมีรายได้ไม่เพียงพอ หนี้สิน การงาน การเรียน ครอบครัว ภัยพิบัติต่าง ๆ การเจ็บป่วย การสูญเสียและการพลัดพราก ฯลฯ จึงอาจทำให้เกิดความเครียดและเป็นเหตุให้ความสุขในชีวิตลดลง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ขวัญสุดา บุญทศและขนิษฐา นันทบุตร (2560) ที่พบว่า ความทุกข์ มีผลต่อสุขภาพจิตที่ดีในมิติของก เนื่องจากผู้สูงอายุต้องเผชิญกับการสูญเสีย การปรับเปลี่ยนบทบาท ทำงานหาเงินเองไม่ได้ ทุกข์เพราะครอบครัว ลูกหลาน และสถานะสุขภาพที่เสื่อมถอยตามวัย เป็นต้น ดังนั้นความทุกข์จึงมีความสำคัญต่อสุขภาพจิตของผู้สูงอายุส่งผลกระทบต่อการมีคุณภาพชีวิตที่ดี สำหรับระดับความพึงพอใจในชีวิตผลเชิงบวกกับระดับความอยู่ดีมีสุข กล่าวคือ ประชาชนในตำบลย่านยาว อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรีที่มีระดับความพึงพอใจในชีวิตเพิ่มขึ้น ย่อมส่งผลให้มีระดับความอยู่ดีมีสุขเพิ่มขึ้นไปด้วย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าประชาชนในตำบลย่านยาว อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างเป็นสุข มีความภูมิใจในตนเอง พึงพอใจในชีวิต และมีความสุขทางใจ หรือการที่เราได้รับความพึงพอใจ ได้รับความสมหวังจากสิ่งต่าง ๆ รอบด้าน มีศักยภาพที่จะพัฒนาตนเองเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับ

การศึกษาของวรรณวรพัสส์ นารินทร์ (2561) ที่พบว่า ความพึงพอใจในชีวิตส่งผลต่อระดับความอยู่ดีมีสุขของผู้สูงอายุในเทศบาลตำบลท่าศาลา อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ มากที่สุด หมายความว่า ความอยู่ดีมีสุขนั้นมีความหมายครอบคลุมในเรื่องความพึงพอใจในชีวิตและความสุข ความอยู่ดีมีสุขเป็นเรื่องส่วนบุคคล โดยเน้นองค์ประกอบทางด้านกระบวนการคิดคือ การที่คนเรามีความสุขมาก และความรู้สึกเจ็บปวดน้อยลง รวมทั้งความรู้สึกยินดีและความรู้สึกพึงพอใจในตนเอง และองค์ประกอบทางด้านอารมณ์ที่เน้นการมีอารมณ์เชิงบวก เพื่อให้แต่ละบุคคลสามารถบรรลุเป้าหมายของตนเอง

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

จากการศึกษาความอยู่ดีมีสุขของประชาชนในยุคไทยแลนด์ 4.0 กรณีศึกษา: ตำบลย่านยาว อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี พบองค์ความรู้ที่สามารถสรุปเป็นแผนภาพได้ดังนี้

แผนภาพที่ 2 แสดงผลความอยู่ดีมีสุขของประชาชน ตำบลย่านยาว อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี

จากแผนภาพที่ 2 แสดงให้เห็นว่าประชาชนตำบลย่านยาว อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี มีระดับความอยู่ดีมีสุขด้านชีวิตครอบครัวอยู่ในระดับมาก เนื่องจากประชาชนมีความรู้สึกมั่นคงปลอดภัยเมื่ออยู่ในครอบครัว และสมาชิกในครอบครัวมีความรักและผูกพันซึ่งกันและกัน ส่วนด้านรายได้และการกระจายรายได้ ควรได้รับการส่งเสริมจากภาครัฐ เช่น การจัดทำบัญชีครัวเรือนและเงินออม การจัดตั้งกองทุนสวัสดิการประจำตำบล และการส่งเสริมอาชีพเสริมให้กับประชาชน ฯลฯ สำหรับปัจจัยที่มีผลต่อความอยู่ดีมีสุขของประชาชน พบว่า มี 2 ปัจจัย คือ ปัจจัยคุณลักษณะทางประชากร ประกอบด้วย ระดับการศึกษาและภาวะหนี้สิน และปัจจัยเกี่ยวกับความสุข ประกอบด้วยระดับความทุกข์และระดับความพึงพอใจในชีวิต ดังนั้นการกำหนดมาตรการหรือนโยบายจึงเป็นหน้าที่ของทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนที่ต้องกำหนดมาตรการเพื่อนำสู่การปฏิบัติร่วมกัน ส่งผลต่อการดำเนินชีวิตของประชาชนในตำบลอย่างยั่งยืน

สรุป

ประชาชนในตำบลย่านยาว อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี มีระดับความอยู่ดีมีสุขในภาพรวมทั้ง 7 ด้าน อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ด้านที่มีระดับสูงกว่าด้านอื่น ๆ คือ ด้านชีวิตครอบครัว ซึ่งมีระดับความอยู่ดีมีสุขอยู่ในระดับมาก และด้านที่มีระดับต่ำกว่าด้านอื่น ๆ คือ ด้านรายได้และการกระจายรายได้ ซึ่งมีระดับความอยู่ดีมีสุขอยู่ในระดับมากเช่นกัน ผลการวิจัยนี้สะท้อนได้ว่าประชาชนในตำบลย่านยาว อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี มีระดับความอยู่ดีมีสุขด้านชีวิตครอบครัวอยู่ในระดับมาก เนื่องจากประชาชนมีความรู้สึกมั่นคงปลอดภัยเมื่ออยู่ในครอบครัวและสมาชิกในครอบครัวมีความรักและผูกพันซึ่งกันและกัน ส่วนด้านรายได้และการกระจายรายได้ ควรได้รับการส่งเสริมจากภาครัฐ เช่น นโยบายส่งเสริมการลงทุนในพื้นที่รายได้เฉลี่ยของประชาชนต่ำ นโยบายเพิ่มรายได้ภาคแรงงานและการจ้างงาน การปฏิรูประบบภาษี และมาตรการด้านเศรษฐกิจมหภาคและจุลภาค เพื่อสร้าง Inclusive Growth ฯลฯ สำหรับปัจจัยที่มีผลต่อความอยู่ดีมีสุขของประชาชนในยุคไทยแลนด์ 4.0 กรณีศึกษา : ตำบลย่านยาว อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า มี 2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความอยู่ดีมีสุข ได้แก่ 1) ปัจจัยคุณลักษณะทางประชากรที่มีผลต่อระดับความอยู่ดีมีสุขของประชาชนในยุคไทยแลนด์ 4.0 กรณีศึกษา : ตำบลย่านยาว อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า ระดับการศึกษาและภาวะหนี้สิน มีอิทธิพลต่อระดับความอยู่ดีมีสุขอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และ 2) ปัจจัยเกี่ยวกับความสุขที่มีผลต่อระดับความอยู่ดีมีสุขของประชาชนในยุคไทยแลนด์ 4.0 กรณีศึกษา : ตำบลย่านยาว อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า ระดับความทุกข์และระดับความพึงพอใจในชีวิตมีอิทธิพลต่อระดับความอยู่ดีมีสุขอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1.1 ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า ระดับความอยู่ดีมีสุขของประชาชนในยุคไทยแลนด์ 4.0 กรณีศึกษา: ตำบลย่านยาว อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี ในภาพรวมทั้ง 7 ด้าน อยู่ในระดับมาก หากพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่ควรพัฒนาปรับปรุงคือ ด้านรายได้และการกระจายรายได้ ดังนั้นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมการสร้างวินัยทางการเงิน การทำบัญชีครัวเรือน และการออมอย่างเป็นระบบ รวมถึงการจัดตั้งกองทุนสวัสดิการชุมชนเพื่อรองรับความจำเป็นในยามฉุกเฉิน นอกจากนี้ ควรส่งเสริมอาชีพเสริมและกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ เช่น การแปรรูปสินค้าเกษตรหรือการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เพื่อสร้างความมั่นคงทางรายได้และลดความเหลื่อมล้ำ ทั้งนี้แนวทางดังกล่าวยังสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 และยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ที่มุ่งเน้นการขจัดความยากจนและการพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างยั่งยืน

1.2 ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า ระดับความทุกข์มีผลเชิงลบกับระดับความอยู่ดีมีสุข ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงควรส่งเสริมสุขภาวะทางจิตในชุมชน ผ่านกิจกรรมออกกำลังกาย ศิลปะ ดนตรี และการจัดตั้งศูนย์ให้คำปรึกษาด้านสุขภาพจิต เชื่อมโยงกับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล และสถาบันการศึกษา เพื่อช่วยให้ประชาชนมีทัศนคติเชิงบวกและคุณภาพชีวิตที่ดี สอดคล้องกับ

ยุทธศาสตร์สุขภาพจิตแห่งชาติและเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ในมิติสุขภาพและความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

งานวิจัยนี้ศึกษาเพียงความอยู่ดีมีสุขเชิงอัตวิสัย (Subjective Well–Being) เท่านั้น สำหรับประเด็นในการวิจัยครั้งต่อไปควรทำวิจัยในประเด็นเกี่ยวกับความอยู่ดีมีสุขเชิงภาวะวิสัย (Objective Well–Being) เพิ่มเติม เพื่อให้เกิดข้อเปรียบเทียบอาจจะนำไปสู่ผลการวิจัยที่ครอบคลุมและชัดเจนมากยิ่งขึ้น รวมทั้งขยายผลโดยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพเข้ามามีส่วนร่วมในการวิจัย เช่น การสัมภาษณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียแบบเจาะลึก การสังเกต หรือการสนทนากลุ่ม เป็นต้น เพื่อดูว่าปัจจัยใดที่ส่งผลให้เกิดความอยู่ดีมีสุขของประชาชนหรือศึกษาในพื้นที่อื่น ๆ เปรียบเทียบ เพื่อให้มองเห็นภาพรวมของแนวคิดที่มีความละเอียดและชัดเจนมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

ขวัญสุดา บุญทศ และขนิษฐา นันทบุตร. (2560). ความสุข ความทุกข์ และสุขภาพจิตผู้สูงอายุในชุมชนแห่งหนึ่งในภาคเหนือตอนบนประเทศไทย. *วารสารสมาคมจิตแพทย์แห่งประเทศไทย*, *62*(3), 257-270. https://www.psychiatry.or.th/JOURNAL/62-3/07_Kwansuda.pdf

ชนัญชิตา อรุณแข และณัฐพัชร์ อภิวัฒน์ไพศาล. (2565).ระดับความอยู่ดีมีสุขและตัวพยากรณ์ความอยู่ดีมีสุขของประชาชน อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.*วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์*, *11*(4), 14–27. https://so03.tci-thaijo.org/index.php/jssr/article/view/256388/174645

ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2552). *การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS* (พิมพ์ครั้งที่ 10). บิสซิเนสอาร์แอนด์ดี.

ปัญจพร เริงสนาม. (2566). *การวัดระดับความอยู่ดีมีสุขของประชากรในพื้นที่กรุงเทพมหานครและจังหวัดเชียงใหม่* (วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ภาสินี เจริญศักดิ์. (2558). *ระดับความอยู่ดีมีสุขของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลทากาศเหนือ อำเภอแม่ทา จังหวัดลำพูน* (รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต).เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

วรรณวรพัสส์ นารินทร์. (2561*). ระดับความอยู่ดีมีสุขของผู้สูงอายุในเทศบาลตำบลท่าศาลา อำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่* (รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สำนักงานปฏิรูประบบสุขภาพ (สปรส.). (2548). *รวมตัวชี้วัดเกี่ยวกับความอยู่เย็นเป็นสุข* (พิมพ์ครั้งที่ 1). ในเอกสารประกอบการประชุมสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ ปี 2548. บริษัทธนธัชการพิมพ์ จำกัด.

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2566). *รายงานดัชนีความก้าวหน้าของคน ปี 2565*. สืบค้น 20 เมษายน 2567. จาก https://www.nesdc.go.th/main.php?filename=Social_HAI

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2567). *รายงานดัชนีความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันในสังคมไทย ประจำปี 2565*. https://www.nesdc.go.th/ewt_dl_link.php?nid=14843 & filename=evaluate_happiness.

สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง. (2566). *สถิติประชากรทางการทะเบียนราษฎร จำแนกตามรายอายุ*. https://stat.bora.dopa.go.th/stat/statnew/statMONTH/statmonth/#/view

สุรัตน์สวดี แซ่แต้ และคณะ. (2562). *ภาวะอยู่ดีมีสุขของประชาชนในตำบลคูเต่า อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา*. ใน การประชุมวิชาการด้านมนุษย์ศาสตร์และสังคมศาสตร์ระดับชาติ ครั้งที่ 2. สงขลา: มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.

อังคณา ธนานุภาพพันธุ์ และชุดาพร สอนภักดี. (2565). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความอยู่ดีมีสุขของพนักงานในเขตกรุงเทพมหานคร. *วารสารเศรษฐศาสตร์และกลยุทธ์การจัดการ*, *9*(2), 184–200. https://kuojs.lib.ku.ac.th/index.php/jems/article/view/4619

องค์กรสหประชาชาติ. (2566). รายงานความสุขโลก พ.ศ. 2566 (World Happiness Report 2023). จาก https://worldhappiness.report

องค์การเพื่อความร่วมมือและการพัฒนาทางเศรษฐกิจ. (2568). การปฏิรูประบบกฎระเบียบในประเทศไทย. จาก https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/publications/reports/2025/04/regulatory-reform-in-thailand_489e6ae9/7892759c-en.pdf

องค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ. (2567). *ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561–2577 (ประเทศไทย)*. จาก https://faolex.fao.org/docs/pdf/tha200834.pdf

OECD. (2023). OECD well-being framework 2023. from https://www.oecd.org.

United Nations Development Programme (UNDP). (2022). Human development report 2022: Uncertain times, unsettled lives – Shaping our future in a transforming world. New York: UNDP. https://hdr.undp.org

United Nations. (2023). World happiness report 2023. New York: Sustainable Development Solutions Network. https://worldhappiness.report